

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobců:

a) **Ing. S. R.**, narozena „X“,
bytem „X“,

b) **V. T.**, narozen „X“,
bytem „X“,

oba zastoupeni JUDr. Radkou Šumerovou, advokátkou,
sídlem Turgeněvova 632/19, 412 01 Litoměřice,

proti

žalovanému:

Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství,

sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,
zastoupen Mgr. Vlastimilem Škodou, advokátem,
sídlem Řetězová 195/2, 405 02 Děčín,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

1) **Bc. A. K.**, narozena „X“,
bytem „X“,

2) **Mgr. O. H.**, narozena „X“,
bytem „X“,
adresa pro doručování: „X“,

3) **B. P.**, narozena „X“,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

bytem „X“,
adresa pro doručování: „X“,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2016, č. j. 2101/DS/2015, JID: 133209/2015/KUUK,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 2101/DS/2015, JID: 133209/2015/KUUK, a rozhodnutí Obecního úřadu Třebušín ze dne 17. 3. 2015, č. j. OUT/136/2015, **se pro nezákonnost zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 27 093,80 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobci se společnou žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své právní zástupkyně domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 24. 11. 2016, č. j. 2101/DS/2015, JID: 133209/2015/KUUK, jímž bylo v řízení o odvolání žalobců změněno rozhodnutí Obecního úřadu Třebušín (dále jen „obecní úřad“) ze dne 17. 3. 2015, č. j. OUT/136/2015. Tímto rozhodnutím obecní úřad podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 12. 2015 (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“) deklaroval, že na pozemcích parc. č. „X“ a „X“ v katastrálním území „X“ (všechny pozemky uvedené v tomto rozsudku se nacházejí v tomto katastrálním území, pozn. soudu) se nachází veřejně přístupná účelová komunikace a tento právní stav trvá od nepaměti; účelová komunikace vede po pozemcích parc. č. „X“ a „X“, navazuje na sousední pozemky parc. č. „X“ a „X“ a průjezdní profil účelové komunikace je vymezen po pravé straně zábradlím.
2. Změna provedená napadeným rozhodnutím spočívala v nahrazení výrokové části rozhodnutí obecního úřadu textem: „*Na částech pozemků č. „X“ a „X“ k. ú. „X“, se nachází veřejně přístupná účelová komunikace a tento právní stav trvá nejméně od roku 1927. Účelová komunikace svou šířkou navazuje na průjezdní profil sousedních pozemků p. č. „X“ a „X“ v k. ú. „X“. Účelová komunikace je vymezena po pravé straně od centra obce zábradlím a její přesné určení je zakresleno v geometrickém plán[u] č. 315-146/2005, který byl ověřen oprávněným zeměměřičským inženýrem Ing. M. P. dne 5. 10. 2006. Uvedený geometrický plán je nedílnou přílohou tohoto rozhodnutí.*“ Žalovaný současně nahradil také odůvodnění rozhodnutí obecního úřadu.
3. Žalobci se v žalobě současně navrhli, aby soud zrušil také zmíněné rozhodnutí obecního úřadu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobcům náklady soudního řízení.

Žaloba

4. V žalobě žalobci namítali, že bylo zasaženo do jejich vlastnických práv, neboť žalovaný na jejich soukromých pozemcích deklaroval veřejnou cestu, aniž by náležitě zkoumal splnění dvou základních znaků určení komunikace jako veřejně přístupné, a to souhlasu vlastníka s užíváním cesty blíže neurčeným okruhem osob (veřejností) a nutné a ničím nenahraditelné Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

komunikační potřeby. Zdůraznili, že znak nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby žalovaný nezkoumal s odůvodněním, že vlastníci fakticky věnovali předmětnou část komunikace do veřejného užívání. Tento názor žalovaného pokládali žalobci za nesprávný a na podporu svého tvrzení poukázali na nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu Boh A 10017/32.

5. Žalobci konstatovali, že ústavně konformní omezení vlastnického práva je možné pouze ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu, a dodali, že k omezení vlastnického práva bez náhrady podle zákona o pozemních komunikacích je třeba souhlasu vlastníka dotčených pozemků s užíváním daných pozemků veřejností, tedy z pohledu vlastníka neurčitým a neomezeným počtem osob. Podotkli, že pokud by vlastník cesty umožňoval její užívání pouze určitým osobám, jejichž okruh by byl ohraničen, mohlo by se jednat nanejvýš o výprosu. Podle žalobců právě rozdíl v okruhu osob, jimž byl souhlas s užíváním pozemků v minulosti udělen, správní orgány v řízení nezkoumaly. Žalobci měli za to, že z umístění předmětných pozemků je patrné, že sporná cesta není určena k užívání veřejností a nikdy veřejností užívána nebyla. Uvedli, že sporná cesta může sloužit jako přístup kromě nemovitostí žalobců již jen ke dvěma dalším nemovitostem (pozemek parc. č. st. „X“, jehož součástí je dům č. p. „X“, a pozemek parc. č. st. „X“, jehož součástí je stavba pro rodinnou rekreaci č. ev. „X“). Podle žalobců má každý z vlastníků přilehlých nemovitostí přístup ke své nemovitosti z pozemků ve vlastnictví obce. Pro veřejnost sporná cesta nemá význam, neboť nenavazuje na žádné turistické trasy, technický stav je mnohem horší než u přilehlé obecní komunikace a v zimě je kvůli sněhovým podmínkám nepoužitelná. Žalobci konstatovali, že užívání sporné cesty vlastníky sousedních nemovitostí bylo založeno pouze výprosu. Zdůraznili, že souhlas žalobců s veřejným užíváním jejich pozemků byl žalovaný povinen jednoznačně prokázat, přičemž poukázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2014, č. j. 5 As 140/2012-22, a ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 55/2011-141. Podotkli, že souhlas s veřejným užíváním nikdy neudělili ani jejich právní předchůdci. Z toho, že žalobci v rámci společenské služby v jednotlivých případech umožnili průjezd po svých pozemcích svým dvěma sousedům, nelze dovodit souhlas s užíváním veřejností. Dodali, že do protokolu o opravě chybného určení hranice pozemku ze dne 25. 5. 2006 výslovně uvedli, že nesouhlasí s navrhovanou změnou hranic, avšak žalovaný v napadeném rozhodnutí daný dokument citoval v opačném smyslu, tedy že s navrhovanou úpravou hranic souhlasili. Skutkový závěr o existenci souhlasu žalobců je tak v rozporu s obsahem provedeného důkazu.
6. Podle žalobců nebyl předmětný souhlas udělen ani konkludentně tím, že dotčená část pozemků nebyla oplocena, jak dovodil žalovaný, jelikož neoplocení předmětné části pozemků bylo dáno zachováním průjezdnosti pro potřeby vlastníků pozemků – žalobců. Na podporu svého tvrzení poukázali na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2009, č. j. 1 As 76/2009-60, a ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14. Konstatovali, že ze skutečnosti, že se na pozemku žalobců nachází cesta (vyjeté koleje), nelze usuzovat na právní charakter této cesty, ani kým je užívána (veřejností). Žalobci rovněž rozporovali označení předmětných částí svých pozemků jako návsi podle historické mapy obce z roku 1927, která byla podkladem pro napadené rozhodnutí, jelikož tato zakreslovala parcely chybně, když před domem žalobců na sporné cestě uvedla parc. č. „X“ a u toho nápis návěs. Sporná cesta na pozemku žalobců nikdy nebyla pozemkem parc. č. „X“, tudíž nemohla být ani návší. Vždy (nejméně od roku 1843) se jednalo o pozemek parc. č. st. „X“, rozdělený až v roce 1984 na pozemky parc. č. st. „X“ a „X“. Vzhledem k tomu, že se v

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

případě pozemků žalobců jednalo od počátku o stavební pozemky, nemohly nést označení náves, toto označení bylo podle žalobců příznačné pouze pro pozemky ve vlastnictví obce. Konstatovali, že z územního plánu samotné obce Třebušín plyne, že sporná cesta je v něm vedena jako obytná plocha, nikoli jako účelová komunikace.

7. Žalobci dále uvedli, že sousedé spornou cestu nevyužívají ani v minulosti prakticky nevyužívali, naopak předchůdce žalobců spornou cestu užíval ke své potřebě, když na ní v minulosti běžně stál se svými hospodářskými vozy a později s traktorem s vlekem. Zdůraznili, že od roku 1962 parkovali na sporné cestě svá vozidla členové rodiny žalobců, přičemž už při jednom zaparkovaném vozidle se sporná cesta stala neprůjezdnou, a v období od roku 2000 do roku 2010 prováděli rekonstrukci staveb, při níž měli materiál a kontejnery na suť umístěny na sporné cestě a její užívání bylo rovněž znemožněno. Upozornili na skutečnost, že stávající uživatelé sousedních nemovitostí užívají své nemovitosti pouze rekreačně, a to převážně o víkendech a jen v letním období. V zimním období k nemovitostem nezajíždějí. Podle žalobců s požadavkem na průjezdnost cesty přišli sousedé až kolem roku 2005 a především po roce 2011, kdy onemocněl pan P. a nebyl již schopen zajíždět či vyjíždět couváním. Z důvodu zachování korektních vztahů umožnili žalobci zhruba ve třech případech sousedům průjezd přes svůj pozemek.
8. Podle žalobců žalovaný vůbec nezkoumal další znak veřejně přístupné cesty, a to nutnou komunikační potřebu. Uvedli, že tento znak nebyl dán, jelikož dotčení sousedé mají jinou možnost přístupu i příjezdu na své pozemky parc. č. st. „X“ a st. „X“, a to přímo z obecního pozemku parc. č. „X“, který je nájezdem ze silnice (pozemek parc. č. „X“). Uvedená další možnost příjezdu je podle žalobců pro sousedy dokonce jednodušší i pohodlnější. Uzavřeli, že nebyl splněn znak nutné komunikační potřeby, když tento není dán pouhým usnadněním a zjednodušením přístupu, nýbrž je dán pouze v případě, kdy není jiných alternativ, a proto neexistuje zákonný důvod k zásahu do jejich vlastnických práv. Na podporu svých tvrzení žalobci poukázali na nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, a rozsudek prvorepublikového Nejvyššího soudu zn. RI 209/21. Žalobci v žalobě rovněž upozornili na písařskou chybu v označení pozemků ve výroku napadeného rozhodnutí, neboť ve výroku označené pozemky parc. č. „X“ a „X“ neexistují, ale jedná se o pozemky parc. č. st. „X“ a st. „X“.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný k výzvě soudu předložil spisovou dokumentaci a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Žalovaný především s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2014, č. j. 9 As 147/2013-48, uvedl, že záměna označení pozemkových a stavebních parcel v napadeném rozhodnutí nemá vliv na správnost rozhodnutí, neboť ve správním řízení nikdo nezpochybňoval umístění dotčené sporné cesty v obci Třebušín. Dané pochybení lze podle žalovaného napravit postupem podle § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný podrobněji rozebral podmínky institutu účelové komunikace ve světle nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, a konstatoval, že podmínkou nutné komunikační potřeby se zabýval na straně 7 napadeného rozhodnutí, přičemž cesta byla posuzována jako celek a je jedinou přístupovou cestou pro všechny účastníky řízení, tedy plní nutnou komunikační potřebu pro všechny účastníky řízení a nebylo nutné se dále touto podmínkou zabývat. Na podporu svého tvrzení žalovaný poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 55/2011-141, a ze dne 20. 12. 2013, č. j. 7 As 94/2013-37. Sdělil, že během správního řízení nikdo Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nezpochybňoval, že sporná cesta vede z obecního pozemku parc. č. „X“ přes pozemky žalobců na pozemek parc. č. „X“, přičemž nelze oddělit část cesty jen z toho důvodu, že si soušní vlastníci (žalobci) přejí užívat své pozemky pro parkování vozidel. Deklaroval, že sporná cesta je veřejnosti přístupná a veřejností užívaná, přičemž není podstatné, zda veřejnost tvoří větší okruh lidí, či je komunikační potřeba dána jen dvěma účastníky řízení. Uvedl, že sporná cesta tvoří jeden stavební celek a byla určena výhradně ke spojení jednotlivých nemovitostí s místní komunikací na pozemku parc. č. „X“. Podotkl, že souhlas předchůdců žalobců s užíváním pozemků jako s účelovými komunikacemi dovodil z vyjádření účastníků řízení a z mapy z roku 1927. Žalovaný dále poukázal na to, že v případě prodeje obecních pozemků, které umožňují přístup k nemovitostem žalobců, by též nemovitosti žalobců nebyly dostupné.

10. Podle žalovaného slouží sporná cesta i v současnosti jako přístupová cesta k nemovitostem. Podotkl, že žalobci vstoupili do práv a povinností předchozího vlastníka a jsou vázáni právními jednáními, včetně souhlasu se zřízením účelové komunikace na předmětných komunikacích. K vyjádření Katastrálního úřadu v Litoměřicích ze dne 3. 1. 2017 žalovaný uvedl, že se k němu nemůže blíže vyjádřit, jelikož nemá k dispozici podklady, z nichž vycházelo, a dodal, že žalobkyně je zaměstnankyní tohoto katastrálního úřadu. Podle žalovaného není pravdou, že sporná cesta na pozemcích žalobců nikdy nebyla pozemkem parc. č. „X“ a že nemohla být návsí. Podotkl, že během správního řízení nevyšlo najevo, že by právní předchůdci žalobců nesouhlasili s veřejným přístupem na dotčené pozemky, ani přístup nikterak neznemožňovali. Konstatoval, že pro stanovení užívání sporné cesty veřejností není podstatné, že jedna z účastnic řízení ji užívá pouze rekreačně. Podle žalovaného nemohou mít pozemky pro žalobce užitek, slouží jen jako nástroj vleklých sousedských sporů, žalobci je užívají k parkování a blokují účelovou komunikaci.

Replika žalobců k vyjádření žalovaného

11. Na vyjádření žalovaného reagovali žalobci replikou, ve které především zdůraznili, že na straně 7 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že je nadbytečné zkoumat nutnou a ničím nenahraditelnou komunikační potřebu sporné cesty. Podotkli, že nezbytná komunikační potřeba ze strany osob zúčastněných na řízení není dána, neboť ke svým nemovitostem se dostanou z druhého nájezdu sporné cesty z obecní komunikace, která leží na obecním pozemku parc. č. „X“, a přes pozemky žalobců tak vůbec nemusí projíždět. Z absence dopravního značení nelze podle žalobců usuzovat na užívání sporné cesty veřejností a svolení s takovým užíváním právními předchůdci žalobců. Zdůraznili, že pokud jde o znak souhlasu s užíváním veřejností, je podle judikatury třeba, aby se jednalo o blíže neurčený okruh osob, nikoli o dva sousedy. Žalobci poukázali na to, že sám žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že sporná cesta (nájezd) slouží výhradně ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí s místní komunikací na pozemku parc. č. „X“, čímž užívání sporné cesty veřejností vyloučil. Hypotetická situace prodeje obecních pozemků by se podle žalobců řešila pomocí institutů soukromého práva. Zdůraznili, že ze slovního spojení „z důvodu zachování průjezdnosti cesty“ nelze dovodit souhlas s užíváním předmětných pozemků veřejností. Uvedli, že pokud se nepodaří ve správním řízení prokázat splnění obou znaků účelové komunikace, nelze vydat rozhodnutí o deklaraci účelové komunikace. Podle žalobců nebyla splněna ani jedna z podmínek, neboť souhlas s užíváním veřejné komunikace nebyl dán ani předchůdci žalobců a nikdy neexistovala nutná komunikační potřeba. Uvedli, že žalobkyně nikdy nebyla zaměstnankyní žádného

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

katastrálního úřadu, a podotkli, že závazná hranice pozemků je stanovena pouze na mapě pozemkového katastru, nikoli na polním náčrtu z roku 1927.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

12. Osoby zúčastněné na řízení soudu předložily čestné prohlášení patnácti obyvatel obce Třebušín spolu s fotografiemi z dotčených pozemků, kde bylo zejména uvedeno, že na pozemcích parc. č. „X“ a „X“ byla vždy průjezdná veřejně přístupná účelová komunikace, což se změnilo s přistěhování žalobců, kteří si na pozemku parc. č. „X“ zřídili parkoviště. Konstatovaly, že na pozemek parc. č. „X“ se najíždí z pozemku parc. č. „X“, přičemž tento navazuje na obecní komunikaci na pozemku parc. č. „X“.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobci i žalovaný s tím výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích „*účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na žádost vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena.*“
17. Výkladem citovaného ustanovení se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, dostupném na nalus.usoud.cz, ze kterého vyplývá, že „... vedle nezbytného souhlasu vlastníka je podmínkou veřejného užívání soukromého pozemku též existence nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. Z dnešních hledisek posuzování legitimních omezení základních práv se totiž jedná o nezbytnou podmínku proportionality omezení. Zjednodušeně řečeno, existují-li jiné způsoby, jak dosáhnout sledovaného cíle (zajištění komunikačního spojení nemovitostí), aniž by došlo k omezení vlastnického práva, je třeba dát před omezením vlastnického práva přednost těmto jiným způsobům.“ Na tento nálezh Ústavního soudu navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 140/2014-85, publ. pod č. 3571/2017 Sb. NSS, dostupném na www.nssoud.cz, podle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kterého „[p]ři zjišťování existence veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, je nezbytné posoudit splnění podmínky nutnosti komunikační potřeby i v případě, že právní předchůdce vlastníka komunikace souhlasil s jejím veřejným užíváním.“ V odůvodnění tohoto rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval: „Pokud tedy Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 268/06 postavil vedle sebe dvě kumulativní podmínky ústavní konformity existence veřejně přístupné účelové komunikace, nelze podle Nejvyššího správního soudu z nálezu dovodit, že druhou podmínku lze fakticky konzumovat splněním podmínky první. Pak by ostatně bylo posouzení podmínky nutné komunikační potřeby irelevantní: buď by byla splněna podmínka souhlasu, a tedy by bylo možné deklarovat veřejně přístupnou účelovou komunikaci (bez ohledu na naplnění podmínky komunikační potřeby), anebo by nebyla splněna podmínka souhlasu, a nemohlo by se tak jednat o veřejně přístupnou účelovou komunikaci (opět bez ohledu na naplnění podmínky komunikační potřeby).“

18. S uvedenými závěry se zdejší soud plně ztotožňuje a shrnuje, že pro prohlášení účelové komunikace na určitém soukromém pozemku ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích, a tedy pro ústavně konformní omezení vlastnického práva bez náhrady, je třeba kumulativně splnit dvě podmínky. První podmínkou je nutná a nenahraditelná komunikační potřeba, tj. neexistence jiného způsobu komunikačního spojení sledovaných nemovitostí, aniž by došlo k omezení vlastnického práva dalších osob. Druhou podmínkou je souhlas vlastníka, případně jeho předchůdce, s užíváním předmětného pozemku veřejností.
19. Soud konstatuje, že v předmětné věci ze správního spisu vyplynulo a účastníci řízení nerozporovali, že sporná cesta se nachází na obecních pozemcích parc. č. „X“ a „X“ a mezi těmito pozemky prochází přes část pozemků žalobců parc. č. st. „X“ a st. „X“. Soud v této souvislosti k námitce žalobců podotýká, že na zákonnost napadeného rozhodnutí nemá vliv nesprávné označení pozemků parc. č. st. „X“ a st. „X“, když ve výroku napadeného rozhodnutí nebylo uvedeno, že se jedná o stavební pozemky. Jde o písařskou chybu, která nevzbudila žádné pochybnosti o určení předmětných pozemků. Předmětem sporu bylo právní posouzení, zda sporná cesta vedoucí přes části pozemků žalobců parc. č. st. „X“ a st. „X“ je účelovou komunikací ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích, či nikoli.
20. Podle názoru soudu bylo na obecním úřadu a žalovaném, aby ve správním řízení prokázali naplnění obou výše uvedených podmínek pro prohlášení pozemků žalobců parc. č. st. „X“ a st. „X“ za veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Podmínce souhlasu vlastníka s užíváním pozemku jako účelové komunikace veřejnosti se žalovaný věnoval zejména stranách 4 až 7 napadeného rozhodnutí, kde dovodil, že souhlas s užíváním předmětných pozemků veřejností byl udělen konkludentně předchůdci žalobců, přičemž žalobci jsou tímto souhlasem vázáni. K druhé podmínce žalovaný v napadeném rozhodnutí na stranách 3, 4 a 7 dovodil na základě závěrů uvedených v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2011, č. j. 2 As 44/2011-99, ze dne 16. 3. 2010, č. j. 5 As 3/2009-76, ze dne 9. 11. 2011, č. j. 9 As 55/2011-141, a ze dne 20. 12. 2013, č. j. 7 As 94/2013-37, že podmínka nutné a nenahraditelné komunikační potřeby je konzumována splněním podmínky udělení souhlasu vlastníka pozemku s jeho užíváním veřejností, a nikterak její naplnění dále nezkoumal.
21. Tento právní názor žalovaného však soud s ohledem na výše uvedenou judikaturu vyhodnotil jako nesprávný. Soud si je vědom toho, že právní názor žalovaného vycházel z dřívější nejednoznačné judikatury, nicméně tato skutečnost nemůže jít k tíži žalobcům.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Institut veřejně přístupné účelové komunikace je omezením ústavně zaručeného práva na vlastnictví a k jeho aplikaci je třeba přistupovat nanejvýš obezřetně.

22. Zdejší soud proto dospěl k závěru, že žalovaný posoudil věc po právní stránce nesprávně, když v rozporu se zmíněným rozsudkem Nejvyššího správního soudu a nálezem Ústavního soudu vycházel z toho, že v případě udělení souhlasu vlastníka či jeho předchůdce s užíváním pozemku veřejností je druhá podmínka, tedy nutná a nenahraditelná komunikační potřeba, konzumována. Nesprávné právní posouzení věci ze strany žalovaného pak způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, a proto soud shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost zrušil. V zájmu zachování dvojinstančnosti a možnosti obrany v režimu správního řízení soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také rozhodnutí obecního úřadu. Zároveň soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení, v němž je ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán výše uvedenými závěry soudu.
23. Za situace, kdy se žalovaný z důvodu svého nesprávného právního názoru nezabýval posuzováním podmínky nutné a nenahraditelné komunikační potřeby, soudu nepřisluší, aby se k této otázce blíže vyjadřoval, a předjímal tak z dosud nevyslovené závěry správních orgánů. Soud se rovněž nevypořádával s ostatními žalobními body, neboť výsledkem řízení po prověření zmíněné podmínky může být zcela jiné rozhodnutí.
24. Soud ve smyslu § 52 odst. 1 s. ř. s. pro nadbytečnost neprovedl žalobci navrhané listinné důkazy, neboť důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí shledal v nesprávném právním názoru žalovaného, k čemuž žádné dokazování nebylo třeba.
25. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Vzhledem k tomu, že žalobci měli ve věci plný úspěch, soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit jim do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 27 093,80 Kč. Celková výše náhrady se skládá ze zaplacených soudních poplatků za žalobu 2x 3 000 Kč a za úspěšný návrh na přiznání odkladného účinku žalobě 2x 1 000 Kč, z částky 14 880 Kč za tři úkony právní služby právní zástupkyně žalobců po 4 960 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT; podání žaloby, repliky – § 11 odst. 1 písm. d) AT], z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [tři režijní paušály po 300 Kč podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 1 a 3 AT] a z částky 3 313,80 Kč představující 21% DPH, kterou byla advokátka podle zvláštního právního předpisu povinna odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.
26. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení soud osobám zúčastněným na řízení žádné povinnosti neuložil. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016-53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015-8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015-49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015-43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014-67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015-49, vše dostupné na www.nssoud.cz) zdejší soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osob zúčastněných na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 26. února 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.